

A BEFELÉ IRÁNYULÓ FELSŐOKTATÁSI MOBILITÁS GAZDASÁGI HATÁSAINAK MÉRÉSE

Dr. M. Császár Zsuzsanna
kutatásvezető

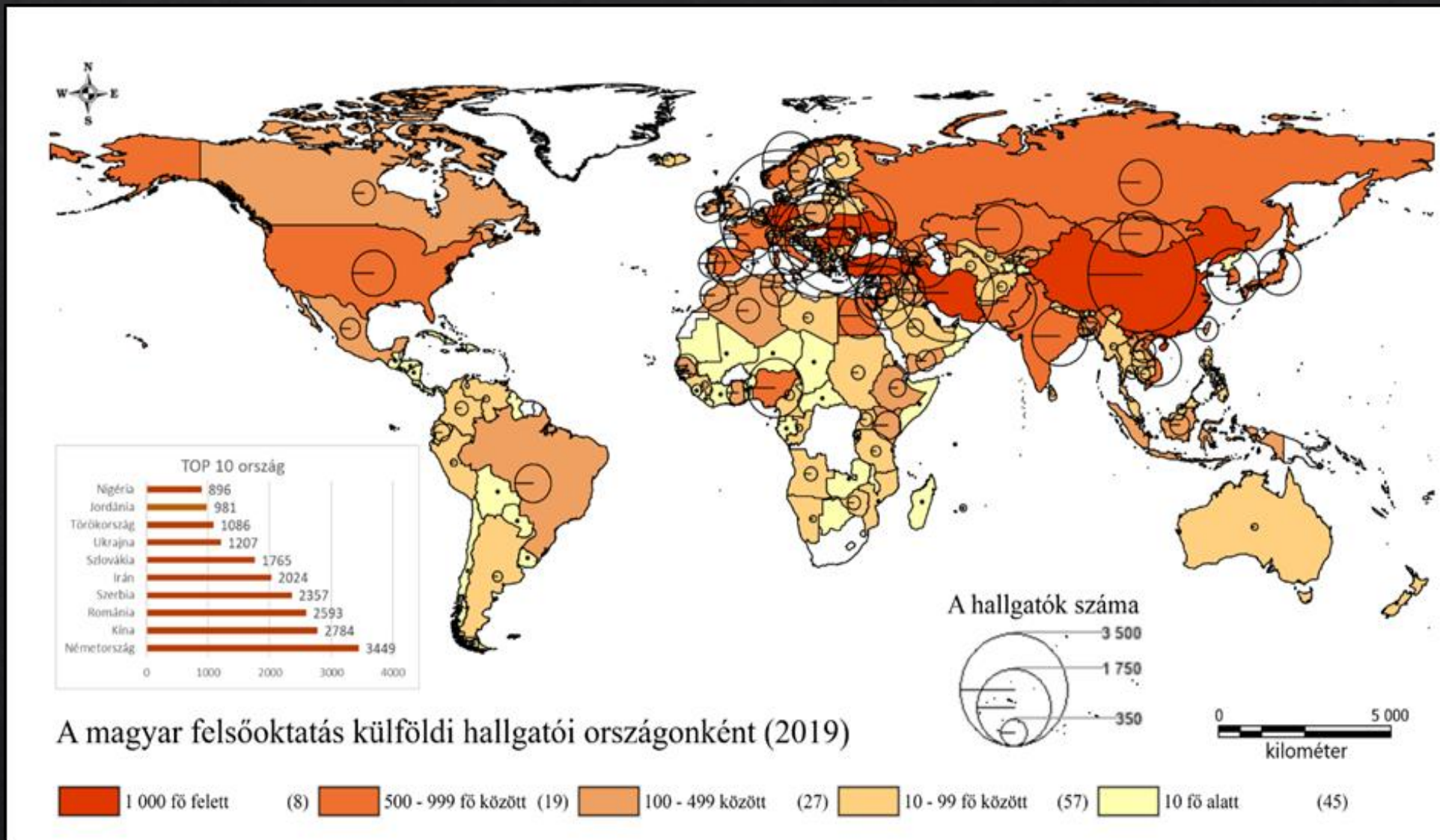
A kutatás a Stipendium Hungaricum program keretében
a Külgazdasági és Külügyminisztérium
támogatásával a Tempus Közalapítvány
megrendelésére valósult meg

Bevezetés

- ◇ A hallgatói mobilitás gazdasági jelentősége
- ◇ A kutatás előzményei
- ◇ Kutatási cél: a nemzetközi hallgatók három célcsoportjának gazdasági szempontú hatásának mérése, turisztikai szerepüknek, illetve az egyes egyetemvárosok studentifikációs folyamataiban való részvételüknek az elemzése
- ◇ 2019 ősz: módszertani keret és kutatási-elemzési terv kidolgozása
- ◇ 2020 január- május : empirikus vizsgálat
- ◇

A magyar felsőoktatás külföldi hallgatói országonként

(FIR-OSAP 2019 adatai alapján)

Módszertan

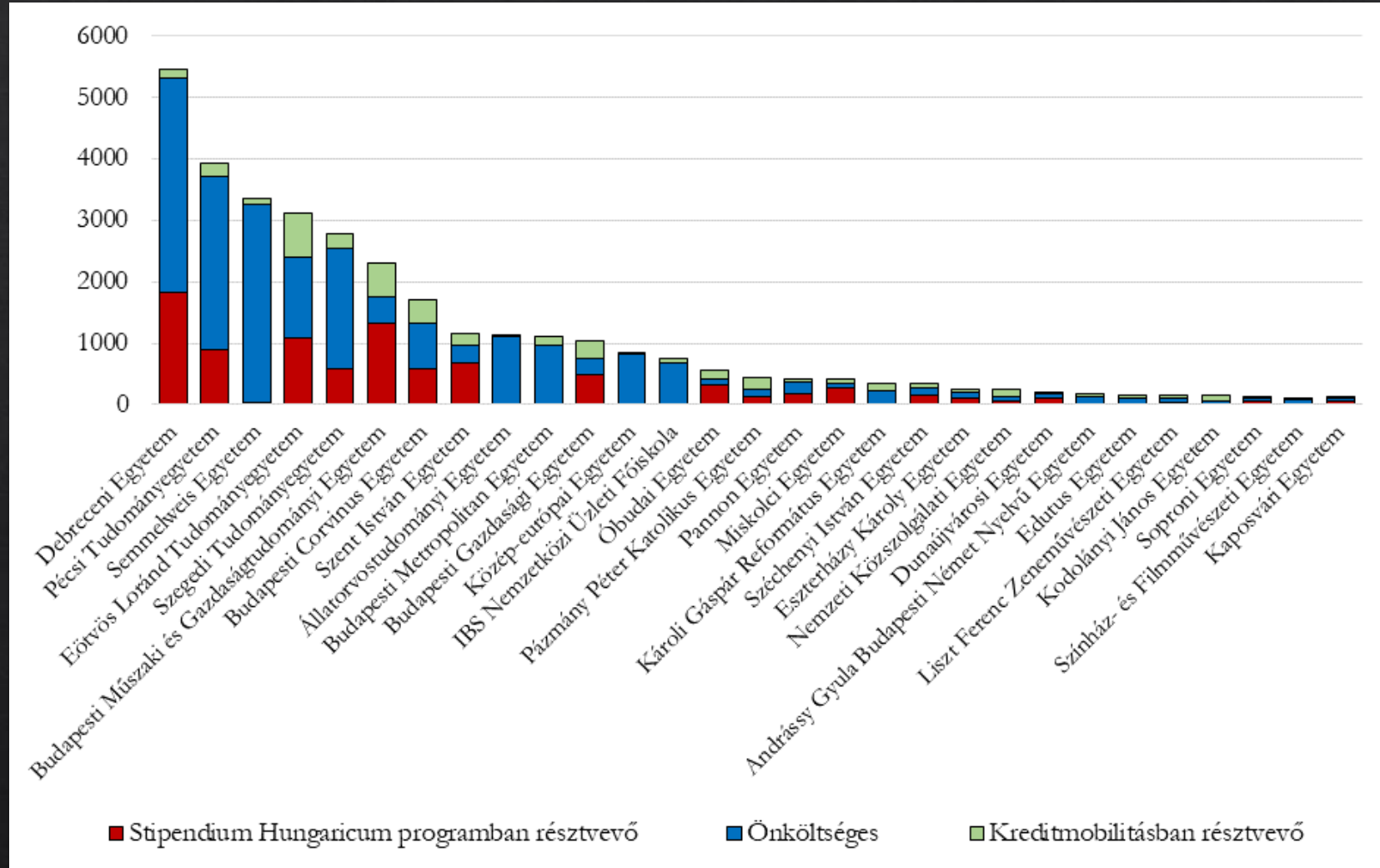
A kutatás során használt adatok, eszközök

ESZKÖZÖK	CÉLCSOPORT	MINTA NAGYSÁGA	ALAPMEGOSZLÁSOK
KVANTITATÍV MÓDSZEREK			
Adatbázisok elemzése	FIR, KSH, NAV, OPTEN, TeIR Tempus Közalapítvány adatbázisai,	teljes körű	-
Kérdőíves felmérés külföldi állampolgárságú, idegen nyelven tanuló hallgatók körében	Erasmus+ hallgatók	398 fő	4 448 fő
	Stipendium Hungaricum ösztöndíjasok	4713 fő	9 035 fő
	Önköltséges hallgatók (tandíjat fizető)	1185 fő	19 939 fő
KVALITATÍV MÓDSZEREK			
Szakirodalom elemzése a kutatás előzetes fázisában (2019 ősz)	A szűk téma hazai és külföldi szakirodalmának elemzése	52 tételből álló szakirodalmi feldolgozás	
Interjúk	szolgáltatások, vállalkozások vezetői, képviselői	14 fő	Pécs, Debrecen, Szeged
	vidéki egyetemvárosok önkormányzatainak alpolgármesterei	2 fő	Dr. Ruzsa Csaba alpolgármester, Pécs Megyei Jogú Város Barcsa Lajos alpolgármester, Debrecen Megyei Jogú Város
Fókuszcsoportos vizsgálatok	fővárosi és vidéki egyetemek	52 fő	PTE, DE, SZTE, ÁOE, BCE, METU, ELTE

A célcsoportok létszámadatai

Célcsoport	Alapsokaság		Kérdőíves minta		Kérdőíves minta / alapsokaság
	Fő	%	Fő	%	
Stipendium Hungaricum programban résztvevő hallgatók	9 035	27,0%	4 713	74,9%	52,16%
Önköltséges hallgatók	19 939	59,7%	1 185	18,8%	5,94%
Erasmus+ programban résztvevő hallgatók	4 448	13,3%	398	6,3%	8,95%
Alapsokaság összesen	33 422	100,0 %	6 296	100,0%	18,84%

A három vizsgált hallgatói csoport megoszlása intézmények szerint (a célcsoportokból legalább 100 külföldi hallgatóval rendelkező intézményekben)

A 10 legnagyobb küldő ország célcsoportonkénti megoszlása

Ssz.	Erasmus+			Stipendium Hungaricum			Önköltséges		
	Ország	Fő	%	Ország	Fő	%	Ország	Fő	%
1.	Németország	92	23,1%	Jordánia	375	8,0%	Kína	154	13,0%
2.	Franciaország	43	10,8%	Szíria	287	6,1%	Németország	140	11,8%
3.	Olaszország	34	8,5%	Pakisztán	262	5,6%	Irán	80	6,8%
4.	Románia	31	7,8%	Mongólia	218	4,6%	Nigéria	78	6,6%
5.	Spanyolország	31	7,8%	Azerbajdzsán	201	4,3%	India	56	4,7%
6.	Törökország	27	6,8%	Brazília	197	4,2%	Norvégia	51	4,3%
7.	Portugália	24	6,0%	Tunézia	197	4,2%	Korea	39	3,3%
8.	Lengyelország	19	4,8%	Kína	185	3,9%	Törökország	38	3,2%
9.	Hollandia	16	4,0%	India	183	3,9%	Írország	31	2,6%
10.	Belgium	9	2,3%	Vietnám	179	3,8%	Japán	28	2,4%
Σ	Összesen	326	81,9%	Összesen	2284	48,5%	Összesen	695	58,6%
	Erasmus+ összesen	398	100%	Stip. Hung. összesen	4713	100,0%	Önköltséges összesen	1185	100,0%

A hallgatók havi kiadásainak volumene rendszeres, turisztikai célú, eseti és tandíjra fordított kiadások szerint

Költési tétel	Erasmus+	Stipendium Hungaricum	Önköltségek
Havi rendszeres költségek:	224 983 Ft	212 396 Ft	259 361 Ft
+ turisztikai költségek:	51 048 Ft	32 415 Ft	38 662 Ft
Havi rendszeres költségek turizmussal:	276 031 Ft	244 811 Ft	298 023 Ft
+ eseti költségek:	11 770 Ft	23 148 Ft	74 172 Ft
Költségek egy hónapra turizmussal és eseti kiadásokkal:	287 802 Ft	267 959 Ft	372 195 Ft
+ tandíj egy hónapra vetítve:	0 Ft	0 Ft	315 586 Ft
Költségek egy hónapra turizmussal, eseti kiadásokkal, tandíjjal:	287 802 Ft	267 959 Ft	687 781 Ft
+ vendégek költségei:	27 497 Ft	13 545 Ft	21 075 Ft
Teljes havi költség a hallgatóra és vendégeire összevontan:	315 298 Ft	281 504 Ft	708 856 Ft

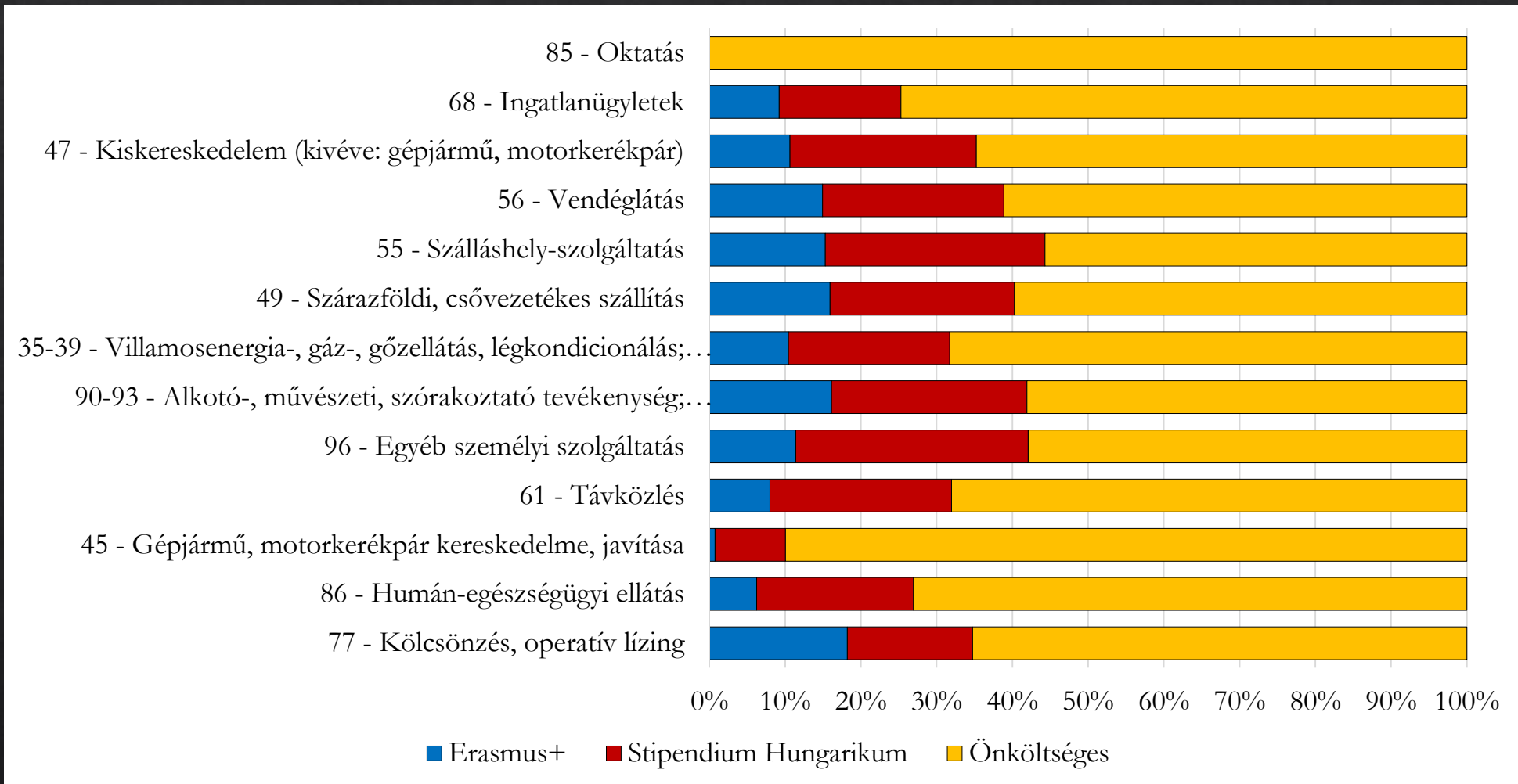
A három hallgatói csoport összesített, tanévre vonatkoztatott költsége

Költési tétel	Teljes költség
Rendszeres költségek:	80 911 232 661 Ft
+ turisztikai költségek:	12 908 193 098 Ft
Havi költségek turizmussal:	93 819 425 759 Ft
+ eseti költségek:	17 404 079 395 Ft
Költségek turizmussal és eseti kiadásokkal:	111 223 505 154 Ft
+ tandíj:	62 924 676 813 Ft
Költségek turizmussal, eseti kiadásokkal, tandíjjal:	174 148 181 967 Ft
+ vendégek költségei:	6 648 900 355 Ft
Teljes költség a hallgatókra és vendégeire összevontan:	180 797 082 322 Ft

A hallgatók költési szerkezete főbb termék és szolgáltatáskategóriák szerint

Termék/szolgáltatás csoport	Erasmus+	Stipendium Hungaricum	Önköltséges	Teljes csoport
Lakhatás	36,6%	36,4%	41,8%	38,4%
Élelmiszerek, élvezeti cikkek, higiénia	33,3%	36,5%	33,2%	34,3%
Turisztikai célú költségek	18,5%	13,2%	13,0%	14,9%
További termékek és szolgáltatások	4,6%	6,4%	5,7%	5,5%
Szabadidős tevékenységek	4,9%	4,5%	3,7%	4,3%
Közlekedés	2,1%	2,9%	2,6%	2,5%

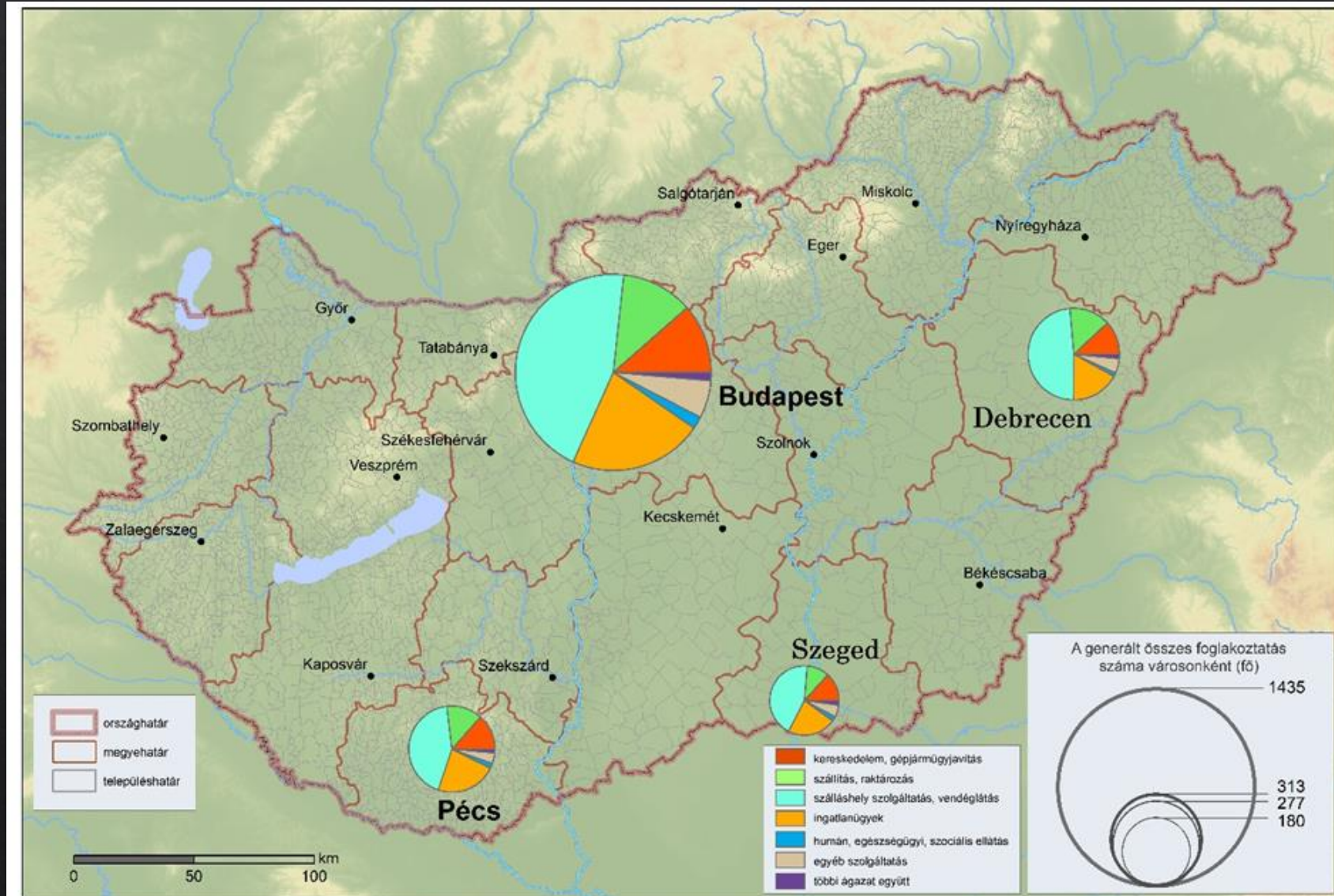
A vizsgált hallgatói csoportok súlya az egyes ágazatok érintettségében (ágazatokra gyakorolt hatás)

A hallgatók költségeinek regionális GDP-hez viszonyított részaránya célcsoportonként és a vizsgált hallgatói kör egészére (Budapest, Debrecen, Pécs és Szeged esetében)

Terület	Regionális részarány			Teljes hallgatói kör
	Erasmus+	Stipendium Hungaricum	Önköltséges	
	Regionális részarány			
Közép-Magyarország	0,0395%	0,0555%	0,1849%	0,2799%
Dél-Dunántúl	0,0127%	0,0724%	0,3339%	0,4190%
Észak-Alföld	0,0070%	0,0925%	0,1868%	0,2863%
Dél-Alföld	0,0116%	0,0325%	0,1400%	0,1841%
Terület	Budapesti és megyei részarány			
Budapest	0,0507%	0,0712%	0,2372%	0,3591%
Baranya	0,0317%	0,1802%	0,8314%	1,0433%
Hajdú-Bihar	0,0171%	0,2275%	0,4597%	0,7043%
Csongrád	0,0359%	0,1001%	0,4318%	0,5678%
Ország összesen	0,0290%	0,0549%	0,1682%	0,2521%

A közvetlen foglalkoztatási hatás ágazati megoszlása Budapesten és a három legnagyobb hallgatói létszámú vidéki egyetemvárosban

A külföldi hallgatók költségeinek multiplikatív hatásai és közvetlen költségvetési bevételei

- ◆ A külföldi hallgatók költségeinek multiplikatív hatásai – többek között a foglalkoztatottak számára gyakorolt hatásának becslésére

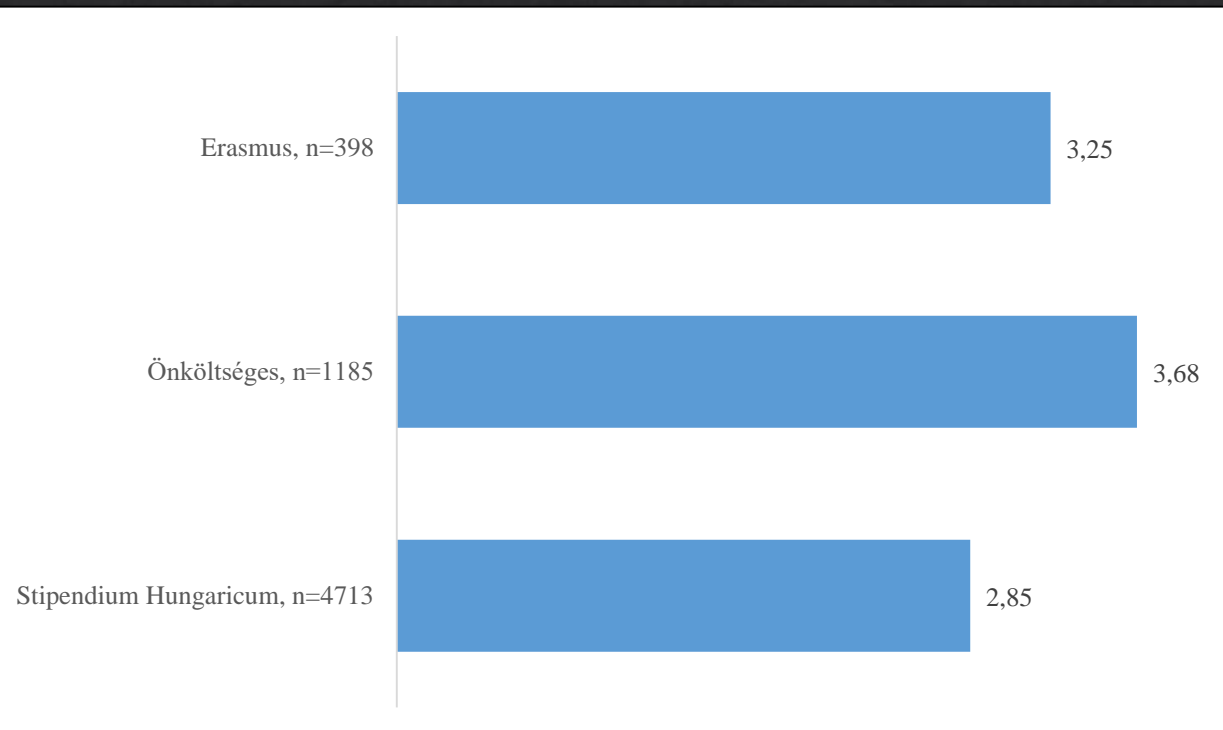
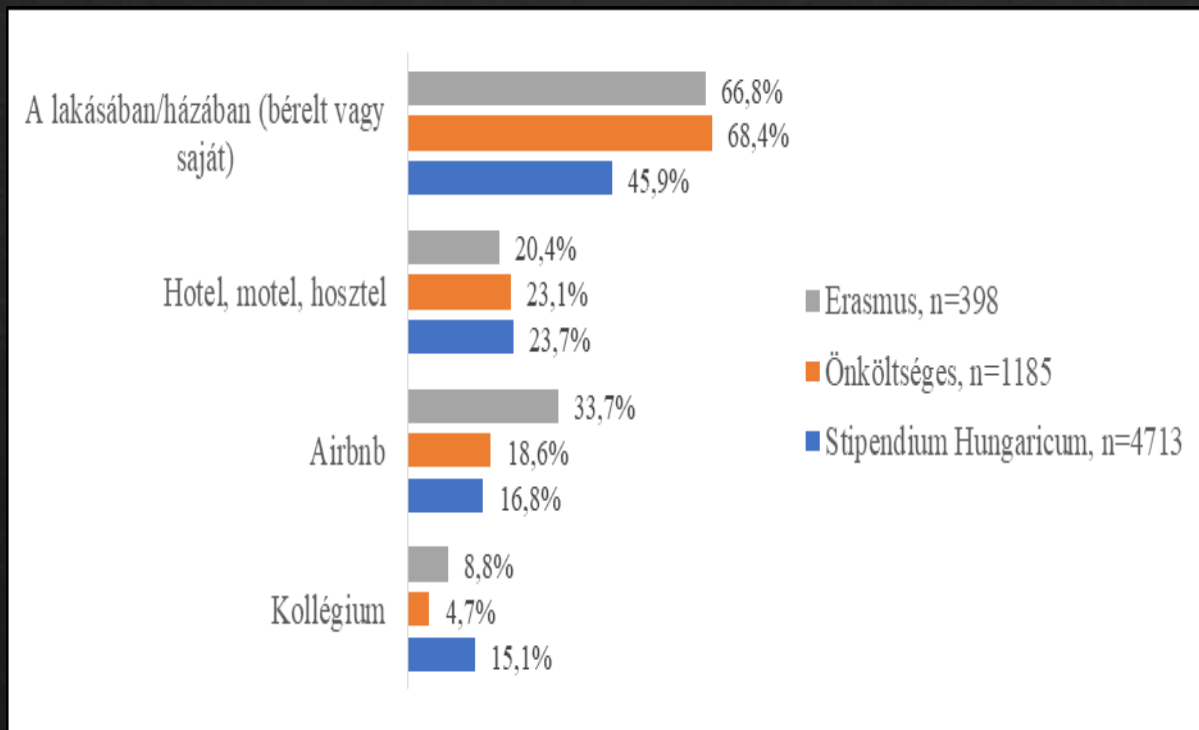

- ◆ 19 924,25 fővel járulnak hozzá a foglalkoztatottak számához
- ◆ A hallgatók költségeinek közvetlen költségvetési hatásai: az államháztartásban realizálódó bevétel meghaladta a **10 985 209 405 Ft-ot**

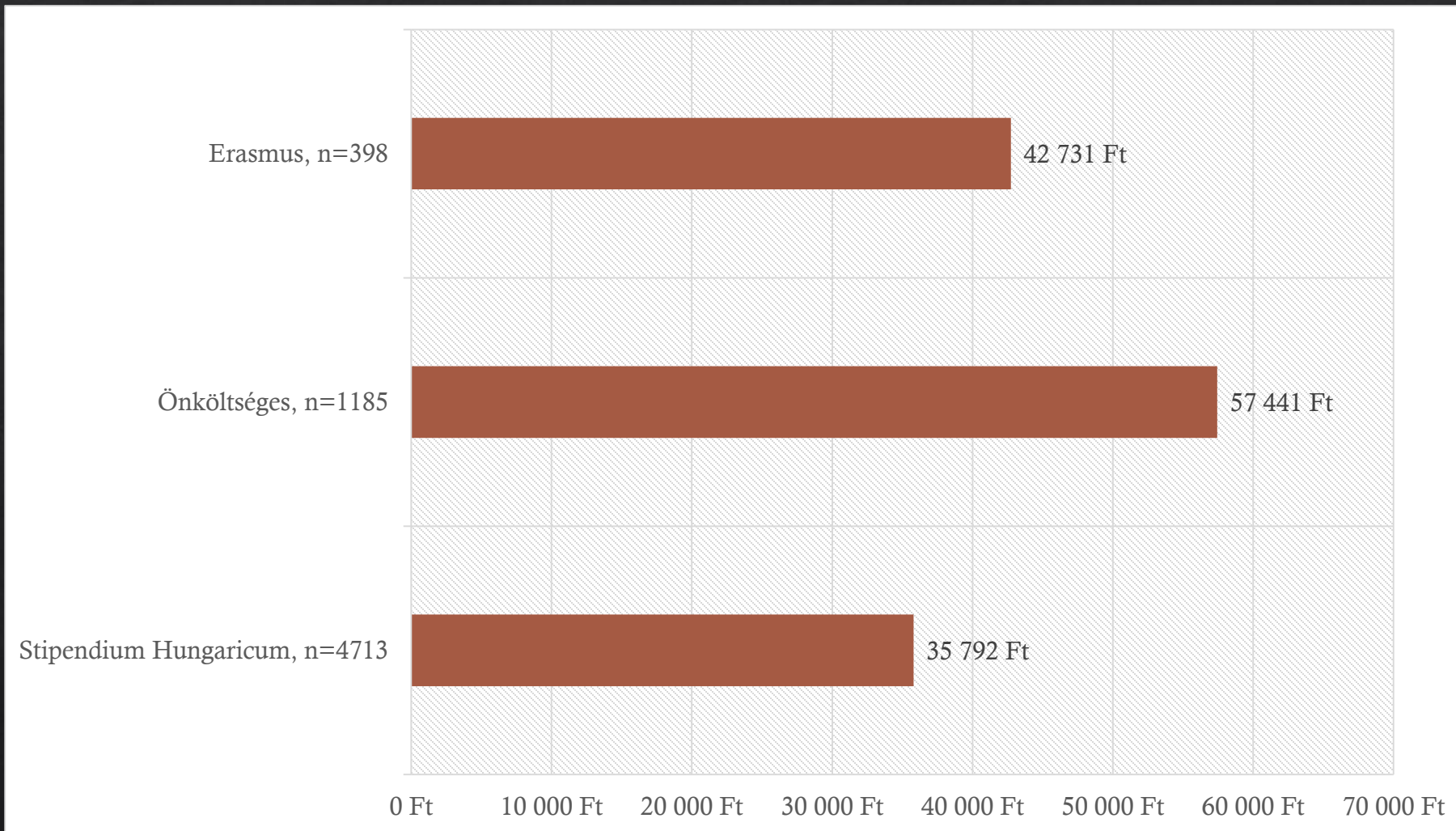
A HAZÁNKBAN TANULÓ KÜLFÖLDI DIÁKOK TURISZTIKAI FOGYASZTÁSI SZOKÁSAI

Láthatatlan turizmus

◇ Átlagosan mennyi éjszakát töltenek el a látogatók egy látogatás alkalmából?

Mennyit költenek vendégei a látogatás során forintban?

Összegzés

- ◆ A külföldi diákok hozzáadott értéke a nemzetgazdasághoz számottevő tényező, realizálható a hallgatók éves fogyasztási értékeiben, a közvetlen költségvetési bevételekben és a foglalkoztatási hatások számadataiban is
- ◆ A külföldi hallgatók fogyasztásának regionális fejlődésre gyakorolt hatása differenciált, valamennyi csoport esetében a főváros súlya a legnagyobb, amelyet az egyes célcsoportoknál elértő mértékben, de a három nagy vidéki egyetemváros, Pécs, Szeged és Debrecen követ
- ◆ A nemzetközi hallgatói jelenlét gazdasági hatásainak jelentőségét az interjúkban szereplők felismerték és fejlesztéseik ez irányba mutatnak
- ◆ A külföldi diákok turisztikai költései fontos piacát adják a hazai turisztikai szektornak. Fogyasztásuk és a hozzájuk érkező vendégek, az úgynevezett láthatatlan turizmusban résztvevők, hozzájárulása igen jelentős, mind az eltöltött vendégéjszakák, mind a napi költések tekintetében

Köszönöm a figyelmet!

cszsuzsa@gamma.ttk.pte.hu